

■ OBCHODNÍ CENTRA

Futurum v Brně čeká rekonstrukce za 300 milionů

Obchodní centrum Futurum, které stojí v Brně u výhledu na Vídeň, se příští rok bude přestavovat a rozšiřovat. Vlastník, jímž je brněnská společnost Trikaya, plánuje investovat 300 milionů korun. Centrum po rekonstrukci nabídne 3000 metrů čtverečních plochy k pronájmu pro obchody a služby, uvedl výkonný ředitel firmy Alexej Veselý. Provoz budovy bude podle něj ekologičtější.

■ AUTA

Německá Tesla má ročně vyrábět půl milionu aut

Americký výrobce elektromobilů Tesla plánuje ve svém novém závodě v Německu vyrábět 500 tisíc vozů ročně. Uvedl to německý list Bild. To je více, než činí současná produkce firmy, která by letos měla být přes 360 tisíc vozů. Tesla do závodu u Berlína investuje až čtyři miliardy eur. V „Gigafactory 4“ by Tesla od roku 2021 měla vyrábět vozy Model 3 a Model Y, ale i pohonné systémy a baterie.

■ INFLACE

Růst cen v USA v listopadu překonal odhady

Spotřebitelské ceny ve Spojených státech se v listopadu zvýšily proti předchozímu měsíci o 0,3 procenta, oznámilo americké ministerstvo práce. Růst cen tak překonal očekávání analytiků, kteří jej v průzkumu agentury Reuters odhadovali na 0,2 procenta. Mírně však zpomalil z říjnových 0,4 procenta. V meziročním srovnání se ceny zvýšily o 2,1 procenta po říjnovém nárůstu o 1,8 procenta.

■ CESTOVNÍ KANCELÁŘE

TUI kvůli Boeingům 737 výrazně klesl zisk

Cestovní kancelář TUI výrazně poškodil zákaz provozu strojů Boeing 737 Max. Největšímu turistickému koncernu na světě klesl v uplynulém finančním roce čistý zisk o 42,8 procenta na 416,2 milionu eur. Německá společnost vlastní 15 dotčených letadel, která tak tvoří desetinu její flotily. Kvůli zakazu si ale musela pronajmávat náhradní stroje s větší spotřebou.

Havlíček: Uhlí může Česko nahradit jen jádrem

Petr Zenkner

petr.zenkner@economia.cz

Tuzemská energetika je zatím téměř z poloviny založená na spalování uhlí. Ještě více než výroba elektřiny na něm přitom stojí teplárny, které zásobují asi tři miliony lidí.

„Podíl uhlí chceme snižovat. Umím si představit, že do roku 2050 bude tvořit do pěti procent energetického mixu. Horší je to s teplárnami, které uhlí používají z 60 procent,“ řekl v úterý ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček na Fóru HN věnovaném soběstačnosti české energetiky a změně energetického mixu.

Rychlejší konec uhlí

Velkou neznámou, která může s využíváním uhlí podle Havlíčka dále zamíchat, je cena emisních povolenek. Ty umožňují elektrárnám, teplárnám či ocelárnám vypuštění tuny oxidu uhličitýho do ovzduší. Momentálně se povolenky obchodují kolem 25 eur, což je pětkrát více než před dvěma lety.

„Pokud se cena povolenek výrazně zvýší, může být v Česku odklon od uhlí ještě rychlejší, než si nyní myslíme,“ dodal ministr.

Odklon tuzemské energetiky od uhlí řeší takzvaná uhelná komise. Do konce ledna 2020 mají její pracovní skupiny připravit scénáře dopadů tohoto kroku od roku 2030. Největší provozovatel uhel-

ných elektráren ČEZ počítá s tím, že většinu z nich odstaví do konce roku 2035.

Podobná komise zasedala minulý rok i v Německu. To uzavře svoje uhelné elektrárny nejpозději v roce 2038.

Jaderný tendr

Pro Česko je podle Havlíčka jedinou možností, jak uhlí nahradit, stavba nových jaderných zdrojů. „My si stojíme za tím, že jádro je bezemisní zdroj. Evropská komise to potvrzuje,“ řekl Havlíček. Český premiér Andrej Babiš na dnes začínající Evropskou radu jede s tím, že pokud by to bylo jinak, zablokuje zavedení uhlíkové neutrality do roku 2050.

Podle ministra se Česko bude bránit všem snahám, které by chtěly zpochybnit jádro jako příspěvek k bezemisní energetice. Stejně tak i tlakům, které by státům braly právo zvolit si vlastní energetický mix. Havlíček uvedl, že českou jadernou cestu nezpochybňuje ani Německo, jež se v roce 2022 chystá odstavit poslední reaktory.

U Rakouska naopak počítá s odporem. „Určité i soudně napadnou dostavbu Dukovan,“ myslí si Havlíček. Žalobu u Soudního dvora EU ale Vídeň nepodá na Česko, druhou stranou sporu bude Evropská komise. Brusel proti jádru celkově nijak nevystupuje, bude však od Česka vyžadovat, aby mělo jaderný tendr v naprostém pořádku.

60 procent

je množství tepla vyrobeného nyní z uhlí v českých teplárnách, které centrálně zásobují asi tři miliony lidí.

40 procent

je původní návrh na snížení emisí oxidu uhličitýho do roku 2030. Evropská komise navrhla závazek 55 procent.

„Uvědomujeme si, že postavit jaderný blok není jednoduché a že se stavby momentálně protahují a prodražují. Je to ale správná cesta, jak pro Česko dlouhodobě zajistit dostatek elektřiny,“ řekl Havlíček s tím, že je škoda, že v roce 2014 nedopadl jaderný tendr na dostavbu dvou bloků v Temelíně.

Současná vláda Andreje Babiše řeší spolu se společností ČEZ tendr na stavbu dalšího jaderného bloku o výkonu 1200 megawattů v Dukovanech. Tam nyní vyrábějí elektřinu čtyři menší reaktory o společném výkonu 2000 MW, které pokrývají asi pětinu roční spotřeby v Česku.

Státní energetická koncepce počítá s tím, že Dukovany přestanou dodávat proud do sítě mezi roky 2035 a 2037. Společnost ČEZ předpokládá, že se jejich životnost může prodloužit až do roku 2045. Nepůjde to ale bez dalších investic do modernizace a hlavně souhlasu Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

Ani případná dostavba pátého bloku v Dukovanech ale podle Havlíčka Česku dostatek elektřiny nezajistí. „Musíme do pěti let zahájit diskusi o dalších dvou blocích v Temelíně, které později nahradí dodávky ze starších jaderných bloků v Dukovanech. Po roce 2045 bude jejich výkon chybět,“ dodal Havlíček.

Podle něj není příliš reálné, že by Česko mohlo v budoucnu větší množství elektřiny dovážet, proto-

že přebytek na kontinentě budou zcela jistě mít pouze Francie, Španělsko a Švédsko.

Pokud jde o menší modulární reaktory, které nyní vyvíjí jako alternativu obřích bloků několik světových firem, je Havlíček opatrný. „Jejich první testování nebude dříve než v letech 2025 až 2030. Sledujeme technologický vývoj, ale nerezignujeme kvůli tomu na stavbu velkého bloku,“ řekl.

Klimatické cíle EU

Havlíček byl na Fóru HN rovněž opatrný ke zvýšení klimatických cílů EU u emisí oxidu uhličitýho. Původní evropský cíl snížení o 40 procent oproti roku 2030, který je v souladu s Pařížskou dohodou, navrhla Evropská komise zvýšit na 55 procent. „Jsme průmyslová země. Je otázka, jestli na to budeme mít peníze i technologie,“ řekl Havlíček. Již dříve ministr průmyslu uvedl, že Česko bude žádat kompenzace ve výši 25 miliard eur, v přepočtu skoro 640 miliard korun.

Havlíček zdůraznil, že Česko proti unijním klimatickým ambicím nic nemá a podporuje je. „Evropská unie se ale na celkových emisích podílí pouze devíti procenty. A zatímco my emise omezujeme, ostatní se tak nechovají,“ řekl Havlíček. Podle něj není možné, abychom si zničili vlastní průmysl a potom dováželi zboží, jehož výroba je na „špinavé“ elektřině postavena.

Karel Havlíček

Ministr řešil na Fóru HN hlavně české jádro a uhlí.

Foto: HN - Radek Úlehla

Partneři Fóra
Hospodářských
novin

s Karlem
Havlíčkem

Skupina ÚJV
TECHNOLOGIE | INOVACE | LIDÉ

EUROVIA
WINCER